

Brochure

Ontsmetting diertransportmiddelen

Werkt u met desinfectiemiddelen?

Ga zelf na of deze zijn toegelaten en hoe u die moet gebruiken

Als exploitant van een reinigings- en ontsmettingsplaats of transporteur van dieren heeft u te maken met desinfectiemiddelen om veevoermiddelen te ontsmetten. Deze desinfectiemiddelen zijn biociden. Biociden zijn chemische en/of biologische middelen die schadelijke organismen bestrijden of hun effecten minimaliseren. Het zijn bijna allemaal chemische stoffen die voor mens, dier en milieu risico's opleveren. Het is voor u als ondernemer heel belangrijk om te weten of de middelen die u gebruikt, zijn toegelaten in Nederland, en of u de middelen op een juiste wijze toepast.

Hoe weet ik of een desinfectiemiddel is toegelaten?

In Nederland kunt u toegelaten desinfectiemiddelen (biociden) herkennen aan een zogenoemd toelatingsnummer op het etiket, dat bestaat uit 4 of 5 cijfers met een hoofdletter N erachter, bijvoorbeeld: 12345N. Toelatingen onder de Europese Biocidenverordening hebben een ander format toelatingsnummer: EU-1234567-0000 óf NL-1234567-0000.

De toelating van een desinfectiemiddel geldt voor een bepaalde periode. Het kan dus zo zijn dat een middel een toelatingsnummer heeft dat inmiddels verlopen is en dus niet meer is toegestaan.

Toegelaten desinfectiemiddelen

Desinfectiemiddelen die in Nederland zijn toegelaten voor desinfectie in transportmiddelen voor dieren zijn zogenoemde PT03-biociden voor veterinaire hygiënedoeleinden. In Nederland toegelaten biociden zijn terug te vinden in de toelatingendatabank van het [College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden \(Ctgb\)](#) én het [Europees Agentschap voor chemische stoffen \(ECHA\)](#). Let op, dit zijn 2 verschillende toelatingsdatabanken.

Niet-toegelaten desinfectiemiddelen

Weet u niet zeker of het desinfectiemiddel dat u toepast, is toegelaten voor het ontsmetten van diertransportmiddelen, vraag dan via uw leverancier informatie op. Let vooral op de aanwezigheid van een Nederlands toelatingsnummer en ga dit na in de eerdergenoemde databanken.

Let wel: U mag geen middelen gebruiken die u in het buitenland heeft gekocht, maar die in Nederland niet zijn toegelaten. Niet-toegelaten middelen moet u als chemisch afval of via uw leverancier laten afvoeren.

Lijsten toegelaten desinfectiemiddelen

Om het zoeken naar PT03-middelen voor diertransportmiddelen te vereenvoudigen, heeft de NVWA op haar website voorbeeldlijsten gepubliceerd met door het Ctgb toegelaten desinfectiemiddelen bij vogelgriep (HPAI) en Afrikaanse varkenspest (AVP). Let op, toelatingen kunnen ingetrokken worden, controleer via de toelatingendatabank daarom zelf of de toelating nog geldig is.

Uitleg virusclaim

Desinfectiemiddelen voor vervoermiddelen zijn **biociden** met het producttype PT03. Deze zijn toegelaten voor gebruik in transportmiddelen voor dieren en hebben als doelorganismen een algemene claim ter bestrijding van virussen of een specifieke claim voor ten minste 2 van de 4 volgende virussen:

- 1) mond-en-klauwzeervirus
- 2) klassiekevarkenspestvirus
- 3) ziekte van Aujeszky's virus en
- 4) ziekte van Newcastle virus/pseudovogelpestvirus

Deze PT03-desinfectiemiddelen kunnen ook bij een dierziekte-uitbraak gebruikt worden voor de ontsmetting van diertransportmiddelen, volgens dan geldende hygiëneprotocollen.

Aanmaken en doseren desinfectiemiddelen

Doen

- Lees altijd het etiket, het gebruiksvoorschrift en de doseerinformatie.
- Lees de veiligheidsaanbevelingen en volg de aanwijzingen op voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Verdun het product vóór gebruik volgens de instructies. Eerst doseren, dan mengen!
- Zorg dat je vloeibare desinfectiemiddelen goed roert, en blijft roeren om een homogeen desinfectiemengsel te krijgen.
- Voor poeders en tabletten geldt dat het desinfectiemiddel moet worden toegevoegd aan het water (en niet het water bij een poeder of tablet gieten: dat kan spatten veroorzaken).
- Zorg dat het klaargemaakte desinfectiemiddel direct na het aanmaken wordt gebruikt. Anders kan het gehalte aan actieve bestanddelen teruglopen in de tijd, en dat vermindert de effectiviteit van het desinfectiemiddel.
- Sluit na gebruik de jerrycans weer goed af.

Niet doen

- Doseer niet onder hoge druk. Het waterverbruik van doseren onder hoge druk is groot, waardoor het verbruik van desinfectiemiddel ook groot is en hierdoor snel opgaat.
- Daar waar desinfectie wordt toegepast, moeten geen dieren en levensmiddelen aanwezig te zijn.

Meer informatie:

- Zie de NVZ-uitgave '[Aanmaken en doseren desinfectiemiddelen \(pluim\)veetransport](#)'.

Risico's onjuist gebruik

Een te lage dosering van desinfectiemiddelen is een risico voor de bioveiligheid, waarbij gevaar bestaat op insleep of verspreiding van besmettelijke dierziekten. Overdosering daarentegen is een belangrijke bron van milieubelasting.

Verkeerd gebruik vergroot de schadelijke effecten op de gezondheid van mens en dier, en op het milieu. Bij overtredingen nemen de NVWA en ILT passende maatregelen.

R&O diertransportmiddelen

Doen

- Ontsmetten heeft alleen zin als de reiniging op adequate wijze is geschied, en alle vuil- of vetresten verwijderd zijn.
- Reinig met een geschikt reinigingsmiddel voor oppervlakken. Zie de NVZ-uitgave 'Reinigingsmiddelen in de pluimveehouderij'.
- Desinfecteer alle oppervlakken met de aanbevolen hoeveelheid verdund product. Werk van binnen naar buiten, en van boven naar beneden.
- Gebruik het product conform het wettelijk gebruiksvoorschrift. Dit staat op het etiket.
- Als in de gebruiksaanwijzing staat dat het desinfectiemiddel een bepaalde tijd moet inwerken (bijvoorbeeld 5 minuten), laat het desinfectiemiddel dan ook deze tijd inwerken.
- Spoel het ontsmette oppervlak goed af, tenzij anders aangegeven in het gebruiksvoorschrift.
- Laat het aan de lucht drogen nadat het desinfectiemiddel is toegepast, tenzij anders aangegeven.

Niet doen

- Gebruik niet meer/minder desinfectiemiddel dan voorgeschreven op het etiket of in het gebruiksvoorschrift.
- Meng desinfectiemiddelen nooit met andere chemicaliën of schoonmaakmiddelen.
- Laat géén desinfectiemiddel achter op oppervlakken, waarmee dieren in aanraking kunnen komen.

Meer informatie:

- Zie de NVZ-brochure 'Verstandig gebruik van desinfectiemiddelen'.

Reiniging en ontsmetting

Uitgangspunt is dat vervoermiddelen, waarmee (pluim)vee is vervoerd, na lossing op adequate wijze worden gereinigd en ontsmet en alleen als ze schoon zijn de openbare weg op mogen, om insleep en de verspreiding van smetstof van besmettelijke dierziekten (zoals HPAI en AVP) te voorkomen.

Op de [website van de NVWA](#) vindt u de 'Handboeken voor reinigings- en ontsmettingsplaatsen voor veevervoermiddelen', die de NVWA ter ondersteuning van het bedrijfsleven heeft opgesteld. Daarnaast is de R&O-procedure aangewezen wasplaatsen, die geschikt zijn voor het reinigen en ontsmetten van pluimveetransportmiddelen, beschikbaar.

Gebruik van desinfectiemiddelen

Veelgestelde vragen

- Mag ik biociden mengen met andere stoffen, middelen of preparaten? Biociden mogen **niet** op een andere manier en/of met een ander oplosmiddel gemengd of verdund worden, dan in de toelating is voorgeschreven. Zo is het bijvoorbeeld **niet** toegestaan om desinfectiemiddelen te mengen of verdunnen met antivries, om daarmee bevrozing van de aangemaakte desinfectievloeistof te voorkomen.
- Hoe worden desinfectiemiddelen getoetst en toegelaten? Voordat het Ctgb een desinfectiemiddel toelaat, wordt volgens Europese criteria beoordeeld of het middel en de werkzame stof daarin veilig zijn voor mens, dier en milieu en werkzaam is tegen de geclaimde doelorganismen. De Europese regels gelden voor alle lidstaten, maar er kunnen landspecifieke regels en eisen bij gehanteerd worden.
- Wat zijn de meest voorkomende fouten bij de omgang met desinfectiemiddelen?
 - Niet verbrossen en/of niet goed oplossen van vaste desinfectiemiddelen.
 - Onvoldoende, niet regelmatig mengen van vloeibare desinfectiemiddelen.
 - Verdunnen en/of mengen van desinfectiemiddelen met andere chemicaliën of schoonmaakmiddelen.
 - Gebruik van desinfectiemiddelen die over de datum zijn.
 - Aanmaken van een desinfectiemiddel voor een te lange periode (oplossing verliest zijn versheid/effectiviteit).
 - Vermengen van de verse en oude voorraad desinfectiemiddelen.
 - Niet juist afstellen, niet regelmatig kalibreren van doseersystemen.
 - Dosereren van desinfectiemiddelen onder hoge druk.
 - Niet regelmatig of inadequaat reinigen van leidingen/bronnen.
 - Opslag van desinfectiemiddelen in warme, lichte ruimten.
 - Niet afgesloten bewaren van desinfectiemiddelen.
- Hoe maak ik de juiste dosering aan? Zie hiervoor de NVZ-brochure '[Aanmaken en doseren desinfectiemiddelen \(pluim\)veetransport](#)'. In de productinformatie van de leverancier zijn de controlemethoden te vinden (bijvoorbeeld een geleidbaarheidsmeting of titratie).

- Hoe lang is een desinfectiemiddel houdbaar? Toegelaten desinfectiemiddelen hebben een uiterste houdbaarheidsdatum, tot wanneer ze effectief en veilig gebruikt kunnen worden. Het is dan ook belangrijk om te controleren of het opgeslagen desinfectiemiddel nog te gebruiken is.

Meer informatie

Voor meer informatie over veilig gebruik van biociden kunt u terecht op de volgende websites:

- [NVWA](#)
- [NVZ](#)
- [CTGB](#)
- [ILeNT](#)
- [RIVM](#)
- [Rijksoverheid](#)

Colofon

Dit is een uitgave van
NVWA | R&O vervoer- en transportmiddelen
Telefoon: 0900-03 88
E-mail: info@nvwa.nl
www.nvwa.nl

Redactie
Roelfine Krommendijk, Rik Herbes en Wico Eghuizen.

Tekst
Chuchu Yu, Jos Zegers, Bonne van Dam, Frank van den Eijnden, Mark den Hartog, Richard de Mooij, Jacques Rijk, Durk Schakel, Rik Herbes, Wico Eghuizen.

Met dank aan
Nederlandse Vereniging van Zeepfabrikanten (NVZ), Vee&Logistiek Nederland (V&LN), Samenwerkende Veetransporteurs (SAVEETRA), Nederlandse Pluimveeverwerkende Industrie (NEPLUVI), Centrale Organisatie voor de Vleessector (COV), Koninklijke Nederlandse Slagers (KNS), Vereniging van Zelfslachtende Slagers (VZS).

Ontwerp & productie
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Utrecht.

Deze uitgave is met de grootste zorg tot stand gekomen.
De NVWA kan echter geen aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten en/of onvolledigheden met betrekking tot de inhoud. Met suggesties of over onvolkomenheden kunt u contact opnemen met de NVWA.

© 2020 NVWA, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de NVWA.